

Tisková zpráva z kulatého stolu k náhradnímu mateřství

Je nutno zákonem upravit náhradní mateřství? Které právo je silnější – anonymita dárce, nebo právo dítěte znát své rodiče? Jak zabránit obchodu s dětmi?

Tyto i další otázky jsme probírali včera v Senátě na kulatém stole nazvaném Legislativní, zdravotní a etické aspekty náhradního mateřství, který uspořádaly senátorky Daniela Kovářová a Jitka Chalánková pod záštitou senátního Podvýboru pro rodinu. Diskuse se zúčastnili mj. zástupci Ministerstva spravedlnosti, které představilo obrysy věcného záměru zákona o náhradním mateřství.

„Náhradní mateřství už dávno není léčebnou procedurou neplodnosti s altruistickými náhradními matkami,“ řekla v úvodu moderátorka Daniela Kovářová. „Slouží dnes zejména starším osamělým ženám a zahraničním stejnopohlavním párům, čemuž odpovídají kvalitní služby českých center asistované reprodukce.“ Tím otevřela debatu, v níž se ukázalo, že právní zákaz náhradního mateřství by vzhledem k dnešnímu stavu medicíny a rostoucímu zájmu o tento způsob narození dětí stejně nebylo možné dodržet a vynucovat. O to silněji zdůrazňovali přítomní psychologové Alicja Leix a Jaroslav Šturma zákonitosti vývojové psychologie, orodovali za ochranu nejlepšího zájmu dítěte a podpořili povinnost rodičů informovat potomky o tom, že byli počati z náhradního mateřství. „Kvalitu rodičovství neurčuje věk, ani co kdo má mezi nohama. Na druhé straně vše, co je nepřírozené, má vyšší pravděpodobnost neúspěchu,“ podotkla Alicja Leix. Přítomní právníci, advokáti a soudci přispěli cennými pohledy a doporučeními k procesu schvalování náhradního mateřství soudem. „Náhradní mateřství je eticky velmi spornou oblastí,“ dodal opatrovnický soudce Martin Beneš. „A problémy náhradního mateřství nezmizí jen proto, že o něm přijmeme zákon.“ Prezident Soudcovské unie Libor Vávra řekl: „Pozitivní právní úprava náhradního mateřství pomůže trestní justici v trestání, protože se už nikdo nebude moci vymlouvat na nevědomost. Bez zákona se vystavujeme nebezpečí soudcovského rozhodování o těchto závažných etických otázkách.“ „Náhradní mateřství je někdy zpětnou legitimizací zločinu,“ reagovala psycholožka Hana Konečná, která dlouhodobě prosazuje zákaz náhradního mateřství.

Poslankyně Zuzana Ožanová krátce představila návrh trestního postihu kriminálních praktik navázaných na náhradní mateřství.

V živé diskusi se přítomní shodli na následujícím:

- **Při současném stavu technologií a medicíny je dnes zákaz náhradního mateřství a případné vymáhání zákazu velmi obtížné. Na místě je proto spíše velmi zdrženlivá regulace.**
- **Při úvaze o nové legislativní úpravě rodičovství stojí za to zvážit změnu právní úpravy otcovství.**
- **Při zvažování nové právní úpravy je třeba myslet na nejslabší článek - na dítě a na jeho oprávněné zájmy.**
- **Právní ochrana anonymity dárce musí být slabší než právní ochrana práva dítěte na informaci o svém početí. Dítě má právo obdržet informaci o tom, že se narodilo z náhradního mateřství a kdo jsou jeho rodiče. Zrušení anonymity navíc povede k větší zdrženlivosti dárců.**

Z diskuse u kulatého stolu zpracuje senátorka Daniela Kovářová tištěný i elektronický sborník. Jak vyplynulo z informace Lucie Slavíkové z Ministerstva spravedlnosti, očekává se předložení návrhu nové právní úpravy až na přelomu let 2025/2026. Debaty o právním ukotvení tohoto složitého fenoménu budou do té doby zcela jistě pokračovat.

JUDr. Daniela Kovářová

Nezávislá senátorka

Obvod č. 7 Plzeň - město

Další články:

- [Advokátní kancelář Eversheds Sutherland posiluje svůj nemovitostní tým](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #9: AI - nová infrastruktura světa, nebo přepálený příběh?](#)
- [Mgr. Helena Freyová, posiluje CEE Attorneys v oblasti M&A, Corporate Strategy & Technology](#)
- [Evropská unie rozšiřuje regulaci AI. Obsah generovaný nebo upravený umělou inteligencí musí být pro uživatele rozpoznatelný](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #8: Umění jako investice: mezi vášní a rizikem](#)
- [ATREUM a K2 LEGAL se spojují: vzniká silná kancelář pro stavebnictví, technologie a byznys](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #7: Tam, kde vznikají unicorny - Jak přemýšlí venture capital](#)
- [Ocenění Flamma získaly Ivana Janů, Jitka Chizzola, Ženy v právu a projekt Máš na to nadace Evy Pavlové](#)
- [ROWAN LEGAL povyšuje Jakuba Jirovského, Lindu Coufalovou, Evu Pavelkovou a Ondřeje Špičáka](#)
- [HAVEL & PARTNERS má tři nové counsely a na seniornější pozice postupuje dalších 16 lidí](#)
- [LEAGLE.ONE: Triangle Family Office #6: Startupy, AI a Izrael - Kde dnes vznikají miliardové výnosy](#)